

D 15

1 Inledning

A-son har varit föremål för FAR:s kvalitetskontroll. Av en rapport framgår att kontrollanten har bedömt att A-son inte kan anses bedriva sin revisionsverksamhet enligt god revisorssed och god revisionsred. Rapporten har föranlett Revisorsnämnden (RN) att öppna detta disciplinärende för att göra en kompletterande utredning av de brister som konstaterades vid kvalitetskontrollen. RN:s utredning har omfattat en kontroll av de två revisionsuppdrag och räkenskapsår som ingick i kvalitetskontrollantens granskning. Vidare har RN granskat ytterligare fyra av A-sons revisionsuppdrag. I detta beslut behandlas dock endast ett revisionsuppdrag, ett av de båda som omfattades av kvalitetskontrollen. Uppdraget avsåg ett bolag som bedrev byggnadsverksamhet. Det räkenskapsår som RN har granskat omfattar tiden 1 maj 2012–30 april 2013.

2 Biträde vid upprättande av årsredovisning

Enligt dokumentationen avseende prövningen av A-sons opartiskhet och självständighet enligt 21 § revisorslagen (2001:883) upprättades bokföring och bokslut av bolagets ekonomiavdelning. Av dokumentationen framgår också att A-son inte identifierade några jävsförhållanden eller andra hot mot sin opartiskhet och självständighet och att han bedömde att revisionsuppdraget kunde behållas.

Av handlingarna från FAR:s kvalitetskontroll kan utläsas att en anställd på revisionsbyrån, som ingick i det revisionsteam som granskade bolaget, biträdde bolaget vid upprättandet av årsredovisningen. Denna omständighet framgår inte av A-sons dokumentation av hans prövning av sin opartiskhet och självständighet som revisor i bolaget.

A-son har i yttrande till RN uppgett följande.

Vid revisionens slut ville bolaget ha hjälp med årsredovisningen och bad om biträde med detta. Bolaget tog fram alla uppgifter och hans medarbetare hjälpte till med att lägga in informationen i årsredovisningen på ett sätt som var tekniskt rätt.

Han såg bara detta som ett tekniskt biträde vid upprättande av årsredovisningen och bedömde att det därmed inte påverkade hans opartiskhet och självständighet. Medarbetarens arbete var rent mekaniskt. Medarbetaren förde in siffror som kom färdiga från bolaget i en mall för årsredovisning utan att göra några egna bedömningar av underlaget. Den enda bedömning som medarbetaren gjorde var att via sie-filen¹ och mallen för årsredovisning få de olika uppgifterna på rätt plats i

¹ Sie-filer är ett svenskt standardformat för att utväxla bokföringsdata mellan olika ekonomiprogram.

årsredovisningen. Underlaget till noterna fanns i den programvara som användes. Det var sedan han själv som granskade årsredovisningen.

Medarbetaren fungerade som revisorsassistent och biträdde honom vid en stor del av revisionsarbetet.

Liknande situationer kan ha uppkommit vid ett fåtal andra revisioner men han har inte någon förteckning över detta och har i så fall gjort samma bedömning som ovan. Han har för avsikt att se till att liknande situationer inte uppstår framdeles.

3 RN:s bedömning och val av disciplinär åtgärd

Enligt 9 kap. 17 § aktiebolagslagen (2005:551) första stycket 2 får den inte vara revisor som biträder vid bolagets bokföring eller medelsförvaltning eller bolagets kontroll däröver. Av 4 kap. 1 § 5 bokföringslagen (1999:1078) följer att upprättande av årsredovisning är en del av fullgörandet av bokföringsskyldigheten. Åtgärder som avser upprättandet av årsredovisningen träffas således av reglerna i 9 kap. 17 § aktiebolagslagen. Av 9 kap. 18 § första meningen aktiebolagslagen framgår att en revisor vid revisionen inte får anlita någon som enligt 17 § inte är behörig att vara revisor. Av detta följer att en revisor vid revisionen inte får anlita någon som biträder med att upprätta ett bolags årsredovisning. Det innebär inte att en revisor eller den som en revisor anlitar vid revisionen är förhindrad att lämna råd och förslag till bokföringsåtgärder; tvärtom är revisorn skyldig att lämna råd om och förslag till förbättringar i bolagets bokföring och i dess förvaltning (s.k. revisionsrådgivning).² Däremot faller varje självständig befattning med bokföringen utanför det tillåtna området.

Genom A-sons egna uppgifter är klarlagt att han vid revisionen biträdades av en medarbetare som hade medverkat vid upprättandet av årsredovisningen. Vad A-son har uppgett om medarbetarens medverkan kan inte tolkas på annat sätt att omvandlingen av den löpande bokföringen till balansräkning, resultaträkning och noter väsentligen hade skett genom åtgärder från medarbetarens sida. Medarbetaren får därför anses ha biträtt vid upprättandet av årsredovisningen och, därmed, vid bokföringen. Genom att likväl ta hjälp av medarbetaren vid revisionen har A-son handlat i strid med 9 kap. 18 § aktiebolagslagen och alltså åsidosatt sina skyldigheter som revisor. Han ska därför meddelas en disciplinär åtgärd. Med hänsyn till att han har överträtt en förbudsregel i aktiebolagslagen är det som ligger honom till last allvarligt. RN finner därför att han ska meddelas varning.

Med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen (2001:883) meddelar RN A-son varning.

Ärendet har avgjorts av RN genom dess tillsynsnämnd. I beslutet har deltagit hovrättspresidenten Sten Andersson, ordförande, kammarrättspresidenten Stefan Holgersson, vice ordförande, enhetschefen Tomas Algotsson, advokaten Rune Brännström, avdelningschefen Eva Ekström, auktoriserade revisorn Mikael

² Se prop. 2000/01:146 s. 40 och 86.

Ernström, direktören Per-Ola Jansson, skattejuristen Kerstin Nyquist och auktoriserade revisorn Ola Wahlquist. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarat stf. myndighetschefen Adam Diamant, chefsrevisorn Bodil Björk samt revisionsdirektören Mathias Byström som föredragit ärendet.